

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych Zwierząt AR w Lublinie

MILCZAK A.

Piroplazmoza (babesioza) jako przyczyna małopłytkowości

Piroplasmosis (babesiosis) as a cause of trombocytopenia

Babesioza jest endemicznie szerzącą się chorobą zwierząt i ludzi, spotykaną w klimacie tropikalnym, subtropikalnym i umiarkowanym. Czynnikiem chorobotwórczym jest występujący w wielu odmianach, pasożytujący wewnątrz erytrocytów, pierwotniak *Piroplasma* (inaczej *Babesia*) zaliczany do typu Apicomplexa. Wektorem pasożyta są kleszcze. Z danych z piśmiennictwa i z własnych obserwacji autorów wynika, że na terenie Polski choroba dotyka wyłącznie zwierząt, a zachorowania mają charakter sezonowy. Rejonami, gdzie odnotowuje się masowe zachorowania zwierząt są obszary dawnych województw: białostockiego i lubelskiego oraz na Pomorzu. Na terenie białostoczczyzny choruje głównie bydło, w lubelskim zaś, piroplazmoza jest najczęściej rozpoznawana u psów. Typowymi objawami inwazji pasożyta są: posmutnienie zwierzęcia, anorexia, gorączka, niedokrwistość hemolityczna, hemoglobinuria. W przypadkach o ciężkim przebiegu dość często obserwuje się objawy zapalenia płuc i niewydolności oddechowej, niewydolności nerek a także niedomogi wątroby. Podobne objawy towarzyszą malarii i piroplazmozie ludzi. Podobieństwo patogeny obu chorób jest w literaturze często podkreślane. Liczni autorzy często zwracają uwagę na występowanie zaburzeń hemostazy w przebiegu malarii. Opracowania dotyczące zmian w układzie krzepnięcia w przypadkach piroplazmozy są nieliczne.

Celem podjętych badań była ocena układu krzepnięcia u psów dotkniętych piroplazmozą.

Materiał badawczy stanowiły 52 psy różnych ras, u których na podstawie objawów klinicznych i badania barwionego rozmazu krwi rozpoznano piroplazmozę. U każdego z chorych zwierząt wykonano przeglądowe testy układu krzepnięcia obejmujące liczbę trombocytów, stężenie fibrynogenu, PT, TT i APTT. Dokładnej ocenie morfologicznej poddano także rozmazy krwi obwodowej.

Znamiennym i stałym objawem stwierdzanym w badaniach krwi chorych psów była umiarkowana lub znaczna małopłytkowość. W barwionych metodą May-Grünwalda i Giemsy rozmazach krwi obwodowej obserwowano także zmiany morfologiczne trombocytów. W osoczu badanych psów odnotowano również rozmaitego stopnia wzrost stężenia fibrynogenu. Poziom fibrynogenu i liczba trombocytów wykazywały ujemną korelację. Mechanizm trombocytopenii w przebiegu tak piroplazmozy, jak i malarii nie jest do końca jasny. Potencjalnymi czynnikami mogącymi powodować spadek we krwi obwodowej liczby płytek są: DIC, reakcje autoimmunologiczne, mechanizmy cytotoksyczne, czy wreszcie bezpośrednio, mechaniczne oddziaływanie pasożyta usadawiającego się wewnątrz trombocytów. W niniejszej pracy autorzy podejmują próbę wyjaśnienia przyczyn małopłytkowości towarzyszącej piroplazmozie zwierząt.